

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра теорії та методики фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан факультету здоров'я

та фізичного виховання

Сивохоп Е.М.

30 червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань:	А Освіта
Спеціальність:	А7 Фізична культура і спорт
Освітня програма:	Фізична культура і спорт
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

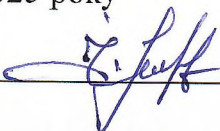
Робоча програма з навчальної дисципліни **Вступ до спеціальності «Фізична культура і спорт»** для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта, спеціальність: А7 Фізична культура і спорт; освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт».

Розробники: **Маріонда І.І.**, доцент, кандидат педагогічних наук, науково-педагогічний працівник кафедри теорії та методики фізичної культури (ТМФК).

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри ТМФК,

протокол № 13 від 26 червня 2025 року

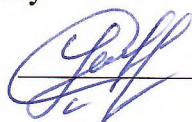
Завідувач кафедри ТМФК

(Маріонда І.І.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
протокол № 12 від 30 червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

(Ф.Г. Філак)

І.І. Маріонда, 2025 р.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 60	1-й	1-й
	Лекції:	
	20	14
	Практичні (семінарські):	
	40	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усний екзамен	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни Вступ до спеціальності «Фізична культура і спорт» полягає у формуванні у першокурсників системи знань та уявлень про сферу їхньої майбутньої професійної діяльності та професії фахівців галузі фізичної культури і спорту.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахових компетентностей (ФК):

ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

ФК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

ФК10. Здатність розвивати критичне мислення, здійснювати навчання, виховання та соціалізацію особистості у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми «Фізична культура» (ОП): немає.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр (ПРН)
уміти здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем	ПРН 1
уміти спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування	ПРН 2
визначати і формулювати сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни Вступ до спеціальності «Фізична культура і спорт»:

Очікувані результати навчання	Шифр ОРН
уміти здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем	ОРН 1
уміти спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування	ОРН 2
визначати і формулювати сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини	ОРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- результати опитування;
- практичні завдання;
- письмові тести;
- презентації організаційних документів.
- усні відповіді на екзаменаційні питання.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

- форми поточного контролю: виконання практичних завдань, відповіді на питання, презентація матеріалів за темою практичного заняття.
- форма модульного контролю: письмове тестування;
- форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2 і 5.3).

Табл. 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1*	T2*	T3*	T4*	T5*	60	100
8	8	8	8	8		

- *T1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна
- *T2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності
- *T3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури
- *T4. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух
- *T5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні

Табл. 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6*	T7*	T8*	T9*	T10*	60	100
8	8	8	8	8		

- *T6. Взаємозв’язок фізичної культури та інших соціальних підсистем
- *T7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури
- *T8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО
- *T9. Професійна діяльність тренера-викладача
- *T10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес

Критерії модульного поточного оцінювання (денна форма навчання)

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Оцінка складається з оцінок за виступи на семінарських заняттях (1-4 балів за кожен виступ), оцінок за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-4 балів за обговорення виступу). Максимальна оцінка за виступи та обговорення не може перевищувати 8 балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – 40 балів. (Критерії оцінювання залишкових знань студентів зазначені в Положенні про організацію навчального процесу).

Критерії оцінювання письмового тестування (денна форма навчання)

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 6 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Оцінка за письмове тестування не може перевищувати 60 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю (денна форма навчання)

Критеріями оцінювання модульного контролю є сума балів, набрана за результатами поточного оцінювання та письмового тестування. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за кожний модульний контроль, представлені в таблиці 5.1. Якщо оцінка за результатами модульного контролю є меншою 35 балів, студент не допускається до складання екзамену. Якщо оцінка за результатами модульного контролю є рівною або більшою за 35 балів, студент зобов’язаний скласти екзамен. Якщо оцінка за результатами модульного

контролю є рівною або більшою за 60 балів, студент за бажанням може не скласти заліку. В цьому випадку модульна оцінка автоматично переноситься у залікову відомість.

Критерії оцінювання підсумкового екзаменаційного контролю (денна та заочна форма навчання)

Екзамен є підсумковою формою семестрового контролю. Екзамен проводиться у формі усних відповідей на питання екзаменаційного білету.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який: всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти; самостійно визначає цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчального матеріалу, проявив схильність до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує студент, який: повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, який: в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який: знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** – заслуговує студент, який: володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка **«не задовільно» (35-59 балів, FX)** – виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку **«не задовільно» (35 балів, F)** – виставляється студенту, який: володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не

може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна
Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності
Тема 3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури
Тема 4. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні
Практичний курс
Тема 1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна
Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності 2.1. Місце фізичної культури в загальній культурі людства
Тема 3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури 3.1. Фізична культура як соціальне явище
Тема 4. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух 4.1. Фізкультурно-спортивний рух в Україні та в світі
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні 5.1. Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні
Модульний контроль 1

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 6. Взаємозв’язок фізичної культури та інших соціальних підсистем
Тема 7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури
Тема 8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО
Тема 9. Професійна діяльність тренера-викладача
Тема 10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес
Практичний курс
Тема 6. Взаємозв’язок фізичної культури та інших соціальних підсистем 6.1. Структура, взаємозв’язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України
Тема 7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури 7.1. Структура вищої освіти в Україні
Тема 8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО 8.1. Класифікація посад фахівця фізичної культури і спорту
Тема 9. Професійна діяльність тренера-викладача 9.1. Особа тренера в сучасному спорті і його функціональні обов'язки
Тема 10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес 10.1. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти 10.2. Європейська система трансферу кредитів – ECTS
Модульний контроль 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Лекційний курс													
Тема 1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна	4	2				2	4	2					2
Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності	4	2				2	3	1					2
Тема 3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури	4	2				2	3	1					2
Тема 4. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух	4	2				2	3	1					2
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні	4	2				2	4	2					2
Практичний курс													
Тема 1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна	4		2			2	9		1				8
Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності 2.1. Місце фізичної культури в загальній культурі людства	8		4			4	10						10
Тема 3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури 3.1. Фізична культура як соціальне явище	8		4			4	8						8
Тема 4. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух 4.1. Фізкультурно-спортивний рух в Україні та в світі	8		4			4	8						8
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні 5.1. Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні	10		4			6	9		1				8
Модульний контроль 1	2		2										

Змістовий модуль 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма (2 семестр)						заочна форма (2 семестр)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Лекційний курс												
Тема 6. Взаємозв'язок фізичної культури та інших соціальних підсистем	4	2				2	3	1				2
Тема 7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури	4	2				2	4	2				2
Тема 8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО	4	2				2	3	1				2
Тема 9. Професійна діяльність тренера-викладача	4	2				2	4	2				2
Тема 10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес	4	2				2	3	1				2
Практичний курс												
Тема 6. Взаємозв'язок фізичної культури та інших соціальних підсистем 6.1. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України	8		4			4	8					8
Тема 7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури 7.1. Структура вищої освіти в Україні	6		2			4	8					8
Тема 8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО 8.1. Класифікація посад фахівця фізичної культури і спорту	8		4			4	8					8
Тема 9. Професійна діяльність тренера-викладача 9.1. Особа тренера в сучасному спорті і його функціональні обов'язки	8		4			4	9		1			8
Тема 10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес 10.1. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти 10.2. Європейська система трансферу кредитів – ECTS	8		4			4	9		1			8
Модульний контроль 2	2		2									
Всього годин	120	20	40			60	120	14	4			102

6.3. Теми практичних занять

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Тема 1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна	2	
Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності 2.1. Місце фізичної культури в загальній культурі людства	4	
Тема 3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури 3.1. Фізична культура як соціальне явище	4	1
Тема 4. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух 4.1. Фізкультурно-спортивний рух в Україні та в світі	4	
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні 5.1. Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні	4	1
Модульний контроль 1	2	
Тема 6. Взаємозв’язок фізичної культури та інших соціальних підсистем 6.1. Структура, взаємозв’язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України	4	1
Тема 7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури 7.1. Структура вищої освіти в Україні	2	
Тема 8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО 8.1. Класифікація посад фахівця фізичної культури і спорту	4	1
Тема 9. Професійна діяльність тренера-викладача 9.1. Особа тренера в сучасному спорті і його функціональні обов'язки	4	
Тема 10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес 10.1. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти 10.2. Європейська система трансферу кредитів – ECTS	4	
Модульний контроль 2	2	
Усього годин	40	4

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Тема 1. Вступ до спеціальності як наукова та навчальна дисципліна	4	10
Тема 2. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності 2.1. Місце фізичної культури в загальній культурі людства 2.2. Основні завдання, форми і засоби фізичної культури 2.3. Зародження спортивної термінології 2.4. Термінологічні запозичення з іноземних мов у сфері фізичної культури та спорту 2.5. Сучасні проблеми української спортивної термінологіки 2.6. Основні термінологічні поняття галузі	6	12
Тема 3. Фізична культура – невід’ємна частина національної культури 3.1. Фізична культура як соціальне явище	6	10
Тема 4. Фізкультурно- спортивний рух в Україні. Міжнародний спортивний рух 4.1. Фізкультурно-спортивний рух в Україні 4.2. Міжнародний спортивний рух	6	10
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні	8	10

5.1. Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні		
5.2. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні		
Разом за змістовим модулем 1	30	52
Тема 6. Взаємозв'язок фізичної культури та інших соціальних підсистем	6	10
6.1. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України		
6.2. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту		
6.3. Джерела фінансування галузі		
6.4. Науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху		
Тема 7. Кадрове забезпечення установ та організацій фізичної культури	6	10
7.1. Структура вищої освіти в Україні		
7.2. Система ступеневої освіти		
7.3. Заклади фізкультурної освіти в Україні		
Тема 8. Модель фахівця фізичної культури та навчальний процес у ЗВО	6	10
8.1. Класифікація посад фахівця фізичної культури і спорту		
8.2. Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти		
Тема 9. Професійна діяльність тренера-викладача	6	10
9.1. Особа тренера в сучасному спорті і його функціональні обов'язки		
9.2. Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера		
9.3. Організація тренувального процесу		
9.4. Підготовка спортсмена до змагань		
Тема 10. Модернізація Вищої освіти України і Болонський процес	6	10
10.1. Євроінтеграція: суть та перспективи для України		
10.2. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти		
10.3. Розширення доступу та гарантія якості вищої освіти		
10.4. Основні завдання, принципи та етапи формування європейського простору вищої освіти		
10.5. Європейська система трансферу кредитів – ECTS		
10.6. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих навчальних закладах		
10.7. Додаток до диплома як засіб працевлаштування		
Разом за змістовим модулем 2	30	50
Усього за семестр	60	102

**7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА
(у разі потреби)**

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи, питання до екзамену.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бесарабчук Г.В. Вступ до спеціальності / Г.В. Бесарабчук. – Кам'янець- Подільський: ППЗаріцький, 2007. – 120 с.
2. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: підручник / М.С. Герцик, О.М. Вацеба. – Харків: «ОВС», 2005. – 240 с.
3. Короткий спортивний словник-довідник / Авт.-уклад. М.Д. Зубалій, В.В. Сіркизюк. – Кам'янець-Подільський: Абетка – НОВА, 2003. – 216 с.
4. Методика фізичного виховання школярів: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Боднар А.О.] – Кам'янець- Подільський: Кам'янець- Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 292 с.
5. Методики фізичного виховання різних груп населення: навчальний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Заїкін А.В.] – Кам'янець- Подільський: Кам'янець- Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. – 480 с.
6. Методики фізичного виховання різних груп населення: опорні таблиці: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Боднар А.О., Солопчук Д.М.] – Кам'янець- Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 196 с.

Додаткова література

1. Загальнодержавна цільова соціальна програма розвитку фізичного виховання та спорту 2012-2016 роки. http://www.msms.gov.ua/sport/control/uk/publish/article?art_id=138349
2. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про фізичну культуру і спорт”(від 18 червня 1999 року) // Голос України. – 1999. – 17 липня.
3. Закон України „Про освіту”. – К., 2008. – 36 с.
4. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. – К., 2010. – 22 с.
5. Закон України «Про вищу освіту». – К., 2009. – 45 с.
6. Олійник М.О., Скрипник А.П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / Вид. 3-є, переробл. і доповн. – Харків: ХаДІФК, 2000. – 292 с.
7. Солопчук М.С. Комарніцький О.Б. Факультет фізичної культури Кам'янець-Подільського національного університету (1949-2008 рр.). – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. – 164 с.

9. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронні варіанти лекцій (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»): <https://moodle.uzhnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=603>